

Motion till riksdagen 2022/23:1012

av **Rashid Farivar m.fl. (SD)**

Rätten till digital post

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara en uttalad rättighet för medborgare och företag att kunna ta emot myndighetspost elektroniskt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara obligatoriskt för statliga myndigheter, regioner och kommuner att erbjuda myndighetspost digitalt och tillkännager detta för regeringen.

Allt sämre postservice

Postens servicenivå fortsätter att försämrans. Efter att ha testat varannandagsutdelning på vissa ställen i Skåne hösten 2020 räknar Postnord med att införa varannandagsutdelning i hela landet i mitten av 2022. I Danmark har Postnord övergått till att dela ut ordinarie försändelser en gång i veckan och veckoutdelning lär sannolikt numera även föras på tal här. Även tillgängligheten minskar. Så sent som i våras föreslog Post- och telestyrelsen att befintliga brevlådor till småhus ska ersättas av samlingsplatser max 200 meter från där mottagaren bor.

Konsekvenserna av försämringen märks inte minst för alla människor som lever i glesbygd. På vissa håll har man redan fått acceptera att den fysiska posten bara delas ut en gång i veckan och då ifrån en postväska i närmaste by. När utdelningen tar längre tid och avståndet till posten växer ökar risken för att viktig information uteblir. Medan sena kallelser kan innebära att ett viktigt läkarbesök inte blir av riskerar en sen faktura att resultera i inkassokrav.

För att det ska vara möjligt att bo och verka i hela landet krävs åtgärder. Postens servicenivå måste stärkas och tillgängligheten i glesbygd behöver öka, vilket Sverigedemokraterna påtalat i tidigare motioner. För att hålla ihop Sverige och garantera en likvärdig samhällsservice måste också de möjligheter som digitaliseringen medför tas tillvara.

Digital post minskar avstånden

Under de senaste tio åren har användningen av digitala posttjänster ökat. Mer än fem miljoner svenskar har idag en digital brevlåda och antalet användare växer mycket snabbt. Fördelarna är uppenbara. Mottagaren nås direkt och avsändaren kan vara säker på att rätt person får brevet. Medan distributionen av vanlig post räknas i dagar kommer digital post fram inom loppet av några sekunder, oavsett om mottagaren sitter på Södermalm eller i Söderhamn.

Medan företagen varit snabba med att erbjuda fakturor och lönebesked digitalt har dock de offentliga aktörerna varit sämre på att hänga med i utvecklingen. Bara en tredjedel av landets kommuner skickar idag myndighetspost genom den statliga infrastrukturen ”Mina meddelanden”.

I Norge är situationen en annan. Där är det sedan 2016 obligatoriskt för landets förvaltningsmyndigheter att erbjuda digital post. De offentliga verksamheterna ska samtidigt arbeta aktivt för att normmännen skaffar en digital brevlåda.

Gör digital post till en rättighet

Idén om ett obligatorium har förts fram även i Sverige, senast 2017 av en utredare i ett delbetänkande till Utredningen om effektiv styrning av nationella digitala tjänster. Den dåvarande civilministern var positiv och konstaterade att medborgare som vill ha digital kommunikation ska ha rätt till det. Digital kommunikation mellan medborgare och myndighet ”ska vara huvudregel”, förklarade han. När det slutliga betänkandet kom ett år senare fanns rätten till digital myndighetspost dock inte med.

I ljuset av de försämringar av postens servicenivå som nu pågår krävs omgående åtgärder för att säkerställa att inte heller människor som bor i glesbygd lämnas efter. En uttalad rättighet för medborgare och företag att kunna ta emot myndighetspost elektroniskt och ett obligatorium för statliga myndigheter, regioner och kommuner att erbjuda myndighetspost digitalt skulle utgöra ett viktigt komplement till den samhällsomfattande posttjänsten.

Rashid Farivar (SD)

Jimmy Ståhl (SD)

Thomas Morell (SD)

Patrik Jönsson (SD)